

REFERAT Børn- og Unge-udvalget d. 13-05-2026

Mødedato Onsdag d. 13. maj 2026 kl. 15:45

Mødested Lokale 390

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra mødet den 29. april 2026.....	4
Frisættelse af dagtilbud og skoler.....	5
Forslag fra V om frisættelse og nulstilling på udvalgte folkeskoler og dagtilbud.....	7
Forslag fra EL om at indføre en ugentlig klassens time.....	9
Budgettema: Skole- og fritidsområdet.....	11
Prioritering af temadrøftelser.....	12
Orienteringspunkter.....	13
Skriftlige orienteringer.....	14
Sager på vej.....	15
Eventuelt.....	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2026-005709

Beslutninger

Indledende bemærkninger om oplevelser og indtryk fra den fleksible mødedag.

Der er fortsat opbakning i udvalget til at gennemføre de fleksible mødedage. Den nuværende proces for de fleksible mødedage fastholdes også.

Dernæst blev dagsordenen godkendt.

Bilag

Kommenteret dagsorden 13. maj 2026

Punkt 2: Referat fra mødet den 29. april 2026

EMN-2026-005709

Beslutninger

Referatet blev godkendt.

Bilag

Referat fra møde i Børn og Unge-udvalget 29. april 2026

Punkt 3: Frisættelse af dagtilbud og skoler

EMN-2026-004132

Beslutninger

Denne og sag vedr. Forslag fra V om frisættelse og nulstilling på udvalgte folkeskoler og dagtilbud (dagsordenens pkt. 4) blev behandlet samlet under ét.

Mette Bjerre, Martin Christensen, Jeppe Ulrich Lomholt, Bünyamin Simsek og Mahad Yussuf havde følgende ændringsforslag til indstillingens beslutningspunkter:

”At 1) Magistratsafdelingen for Børn og Unge igangsætter en frisættelsesproces med to spor. Spor 1 er forberedelse af frisættelsesprøvehandlingerne, herunder en rammebeskrivelse, udvælgelseskriterier mv., som beskrevet i byrådsindstillingen, med inddragelse af Børn og Unge-udvalget. Spor 2 er en afdækning i samarbejde med berørte magistratsafdelinger af juridiske, økonomiske, politiske og andre relevante forhold i forhold til fx teknisk service, rengøring og administrativ understøttelse med henblik på politisk stillingtagen ved forhandlingerne om budget 2027 til, hvordan disse områder kan indgå i frisættelses-prøvehandlingerne.

At 2) Op til 7 dagtilbud og op til 7 skoler frisættes i en treårig periode med opstart fra 2027 inden for de opstillede rammer.

At 3) Rådmanden for Magistratsafdelingen for Børn og Unge får kompetencen til at træffe beslutning om prøvehandling, hvor der er behov for dispensation fra gældende byrådsbeslutninger, hvor Børn og Unge-udvalget orienteres forud herfor. Det er dog med den undtagelse, at byrådet skal forelægges beslutning om prøvehandling, hvor der er lovkrav om byrådsbehandling, og forligskredse skal inddrages ved beslutninger, som indgår i politiske forlig.”

Eva Borchorst Mejnertz og Berit Rousing tog forbehold.

Resume

Med denne indstilling lægger Børn og Unge op til at igangsætte en prøvehandling med en ambitiøs frisættelse af op til fem dagtilbud og op til fem skoler med fokus på øget lokal beslutningskraft og fagligt råderum.

Formålet er at give mere frihed til lokalt tilpassede løsninger, der styrker kvaliteten for børnene og de unge samt forbedrer trivsel og arbejdsmiljøet for lokale ledere og medarbejdere.

Frisættelsen skal give tilbuddene bedre muligheder for selv at udvikle løsninger, der matcher lokale behov, så ledere og medarbejdere i højere grad kan koncentrere sig om at skabe de bedste betingelser for, at børn og unge trives, lærer og udvikler sig. Med færre bindinger og større handlefrihed skaber vi arbejdsvilkår, der fremmer faglig stolthed og øget plads til den professionelle dømmekraft.

Det foreslås, at afsættet for frisættelse bliver lokale prøvehandling i en fireårig periode. Prøvehandlingerne skal bidrage til nyudvikling og læring, som på sigt kan udbredes til øvrige tilbud.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) op til fem dagtilbud og op til fem skoler frisættes i en fireårig periode med opstart fra 2027 inden for de opstillede rammer, som forelægges for Børn og Unge-udvalget.

At 2) rådmanden for Børn og Unge får kompetencen til at træffe beslutning om prøvehandling, hvor der er behov for dispensation fra gældende byrådsbeslutninger. Børn og Unge-udvalget skal orienteres forud herfor. I de eventuelle tilfælde, hvor der er lovkrav om byrådsbehandling af et emne, forelægges sagen for byrådet.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 14-04-2026

Punktnummer: 10

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 14. april 2026 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 27. marts 2026.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-04-2026

Punktnummer: 5

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 22. april 2026.

Sagen blev behandlet sammen med sag 12.

Udvalg: Børn- og Unge-udvalget

Dato: 29-04-2026

Punktnummer: 3

Dagsordenspunkt 3 og 4 blev behandlet under ét. Der var foretræde, og udvalget drøftede en proces for sagen i udvalget. Det blev besluttet, at forvaltningen skulle kvalificere sagen yderligere, og udvalget skulle færdigbehandle punktet på næstkommende udvalgmøde.

Bilag

Indstilling

Byrådsdebat 22.04.2026

Udvalgserklæring

Notat MBU 23.04.2026

Foretræde Autismeforeningen, Kreds Østjylland (påført 28.04.2026)

Notat MBU 05.05.2026

Oplæg MBU 13.05.2026

Punkt 4: Forslag fra V om frisættelse og nulstilling på udvalgte folkeskoler og dagtilbud

EMN-2026-004524

Beslutninger

Denne og sag vedr. Frisættelse af dagtilbud og skoler (dagsordenens pkt. 3) blev behandlet samlet under ét. Mette Bjerre, Martin Christensen, Jeppe Ulrich Lomholt, Bünyamin Simsek og Mahad Yussuf havde følgende ændringsforslag til indstillingens beslutningspunkter:

”At 1) Magistratsafdelingen for Børn og Unge igangsætter en frisættelsesproces med to spor. Spor 1 er forberedelse af frisættelsesprøvehandlingerne, herunder en rammebeskrivelse, udvælgelseskriterier mv., som beskrevet i byrådsindstillingen, med inddragelse af Børn og Unge-udvalget. Spor 2 er en afdækning i samarbejde med berørte magistratsafdelinger af juridiske, økonomiske, politiske og andre relevante forhold i forhold til fx teknisk service, rengøring og administrativ understøttelse med henblik på politisk stillingtagen ved forhandlingerne om budget 2027 til, hvordan disse områder kan indgå i frisættelsesprøvehandlingerne.

At 2) Op til 7 dagtilbud og op til 7 skoler frisættes i en treårig periode med opstart fra 2027 inden for de opstillede rammer.

At 3) Rådmanden for Magistratsafdelingen for Børn og Unge får kompetencen til at træffe beslutning om prøvehandling, hvor der er behov for dispensation fra gældende byrådsbeslutninger, hvor Børn og Unge-udvalget orienteres forud herfor. Det er dog med den undtagelse, at byrådet skal forelægges beslutning om prøvehandling, hvor der er lovkrav om byrådsbehandling, og forligskredse skal inddrages ved beslutninger, som indgår i politiske forlig.”
Eva Borchorst Mejnertz og Berit Rousing tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA V

Indstilling

Det indstilles, at Byrådet pålægger Magistraten for Børn og Unge at:

1. Etablere et treårigt frisættelsesforsøg

Iværksætte et treårigt forsøg på op til 10 folkeskoler og 10 dagtilbud, hvor institutionerne frisættes fra centrale organisatoriske og administrative bindinger.

2. Udvikle en model for lokal nulstilling af støttefunktioner

Udarbejde en model for, hvordan udvalgte drifts- og støttefunktioner kan tilbageføres til lokal forankring, herunder:

- teknisk service/pedelfunktion
- rengøringspersonale
- administrativ frontfunktion
- lokal understøttelse af administrative opgaver

Modellen skal samtidig beskrive, hvordan institutionerne kan frisættes fra Aarhus Ejendomme, Administrative Fællesskaber og eksisterende rengøringsaftaler, så de kan vælge:

- egen teknisk serviceleder
- eget bygningsdriftsbudget
- egen lokal administration
- egne rengøringsansatte med tæt tilknytning og ejerskab til skolen eller dagtilbuddet.

3. Styrke lokal ledelses- og dispositionsret

Give de deltagende institutioner udvidet ledelsesrum til selv at organisere administrative og driftsnære funktioner samt definere samarbejdet med centrale støttefunktioner.

4. Reducere bureaukratiske krav

Suspenderer eller reducerer udvalgte proces- og dokumentationskrav for at øge fleksibilitet og styrke den lokale ledelses handlekraft.

5. Gennemføre systematisk evaluering

Gennemføre en evaluering af forsøget med fokus på:

- ledelsens handlekraft og beslutningsrum
- medarbejdertrivsel og organisatorisk ejerskab
- kvaliteten af samarbejdet mellem institution og støttefunktioner
- oplevet kvalitet i den daglige drift
- økonomi og ressourceanvendelse

6. Forelægge resultater for Byrådet

Fremlægge en samlet status og vurdering for Byrådet senest medio 2028 med henblik på eventuel udbredelse af forsøgets elementer til flere skoler og dagtilbud.

Baggrund

Aarhus Kommune har gennem en årrække centraliseret en række administrative og driftsmæssige funktioner, bl.a. i Administrative Fællesskaber og Aarhus Ejendomme. Formålet har været at skabe effektivitet, ensartethed og robust drift.

Erfaringer fra praksis peger imidlertid på, at centraliseringen i nogle tilfælde har øget afstanden mellem ledelsen på skoler og dagtilbud og de funktioner, der understøtter den daglige drift. Når teknisk service, rengøring og administration ikke længere er integrerede dele af institutionens hverdag, kan det svække ejerskab, samarbejde og lokal handlekraft. Der er derfor behov for at undersøge, om øget lokal forankring og frisættelse kan styrke institutionernes mulighed for at løse deres kerneopgave.

Formål

Formålet med forsøget er at undersøge, om en kombination af frisættelse og nulstilling kan:

- styrke den lokale handlekraft
- bringe støttefunktioner tættere på praksis
- reducere bureaukrati og organisatorisk kompleksitet
- skabe større ejerskab til drift og udvikling

Forsøget skal bidrage til at finde en mere bæredygtig balance mellem central robusthed og lokal autonomi i Aarhus' skole- og dagtilbudsområde.

Martin Christensen, medlem af Børn & Unge-udvalget
Christian Budde, politisk leder for Venstre i Aarhus.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-04-2026

Punktnummer: 12

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 22. april 2026.

Sagen blev behandlet sammen med sag 5.

Udvalg: Børn- og Unge-udvalget

Dato: 29-04-2026

Punktnummer: 4

Dagsordenspunkt 3 og 4 blev behandlet under ét. Der var foretræde, og udvalget drøftede en proces for sagen i udvalget. Det blev besluttet, at forvaltningen skulle kvalificere sagen yderligere, og udvalget skulle færdigbehandle punktet på næstkommende udvalgmøde.

Bilag

Beslutningsforslag V 10.04.2026

Byrådsdebat 22.04.2026

Udvalgserklæring

Notat MBU 23.04.2026

Foretræde Autismeforeningen, Kreds Østjylland (påført 28.04.2026)

Notat MBU 05.05.2026

Oplæg MBU 13.05.2026

Punkt 5: Forslag fra EL om at indføre en ugentlig klassens time

EMN-2026-005259

Beslutninger

Eva Borchorst Mejnertz, Berit Rousing, Mette Bjerre, Martin Christensen, Bünyamin Simsek og Mahad Yussuf kunne ikke tiltræde forslaget.

Jeppe Ulrich Lomholt kunne tiltræde forslaget.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA EL

Det foreslås

- At der efterspørges meningstilkendegivelser fra Børn og Unge-byrådet, Aarhus Lærerforening, Skole og Forældre Aarhus, BUPL og andre relevante parter, om en obligatorisk genindførelse af en ugentlig klassens time for alle folkeskoleklasser og på alle årgange i Aarhus Kommune, og at forvaltningen, på baggrund af dette, belyser sagen i Børn og Unge-udvalget.

- At forvaltningen udarbejder modeller for, hvordan klassens time kan implementeres på de enkelte skoler.

MOTIVATION:

Enhedslisten ønsker at få genindført klassens time som en obligatorisk time for eleverne i alle klasser og på alle årgange ved de aarhusianske folkeskoler.

Klassens time giver plads til dialog om klassens sociale liv, konflikthåndtering, samarbejde og fælles beslutninger i et struktureret forum, hvor alle elever bliver hørt. Klassens time kan rammesætte elevernes erfaringsopsamling om deres undervisning og samvær. Klassens time kan sikre konfliktløsning, hvor alle elever tager del og være med til at styrke fællesskaberne, forebygge eksklusion og udvikling af mobning i klasserne. Klassens time kan sikre, at elevrådets vigtigste sager afgøres med inddragelse af alle elever.

En fast klassens time giver også læreren et bedre indblik i klassernes sociale liv og mulighed for at udvikle undervisningen og aktiviteterne, så der kan skabes et større fagligt engagement, et større tilhørsforhold og en større skolemæssig motivation blandt eleverne, for vi ved fra uddannelsesforskningen, at elevernes trivsel bliver bedre og deres faglige engagement bliver større, når de oplever at blive mere inddraget.

Klassens time kan også både styrke elevernes vilje til at blande sig i politik og deres evne til demokratisk samtale, og dermed understøtte skolens formål om at skulle udvikle elevernes forståelse og ansvarsfølelse for andre mennesker som aktive deltagere i et demokratisk samfund.

Klassens time blev med folkeskoleloven i 2013 erstattet af 'klassens tid'. Timetallet blev bevaret på 30 pr. årgang, men kravene til faste intervaller forsvandt og formålet blev mere uklart. Det har svækket elevernes stemme i skolen og samtidig placeret mange lærere i en umulig position, hvor ansvaret for inddragelsen af eleverne blev forskudt fra skolen til den enkelte lærer, når det ikke længere var en fast del af skolens virke, med klare rammer og prioritering og opbakning fra ledelsens side.

Der har yderligere været en tendens til, at regelmæssige møder for hele klassen forsvinder fra skoleskemaet i udskolingsårene, på trods af at motivationsudfordringer og konflikter mellem eleverne i klasserne samtidig kan vokse sig større i takt med at eleverne bliver ældre. Derfor er det nødvendigt at Aarhus Kommune nu sender et klart signal, og både stiller krav til og sikrer bedre rammevilkår for, så klassens tid kan blive til hele klassens time.

Danske elever har stor viden om hvordan demokratiet formelt fungerer i Danmark. Det er gentagne gange påvist af den store internationale undersøgelse ICCS. Men i den seneste undersøgelse fra 2022 oplever eleverne desværre også i mindre grad end tidligere skolen som et åbent og motiverende sted for demokratiske samtaler og inddragelse. Derfor er der behov for at skabe bedre rammer for at udvikle et åbent klasserum, hvor eleverne opfordres til at give deres meninger til kende, bliver respekteret for disse meninger, diskuterer med hinanden og lytter til andre. Den almindelig klasseundervisning og pensumbaseret læring kan ikke gøre det alene. De uformelle aktiviteter i skolen, hvor eleverne gør egne erfaringer med demokrati, oplever medindflydelse og bliver inddraget i beslutningsprocesser, der angår deres skolehverdag, er afgørende. Det kan en genindførelse af en obligatorisk klassens time være medvirkende til i de aarhusianske skoler.

Der er i folkeskoleloven allerede afsat 30 timer årligt til klassens tid. Enhedslisten ønsker på den baggrund, at der fremlægges en model for genindførelse af klassens time ved alle kommunens skoler, der kan gennemføres uden ekstra budgetmidler.

Jeppe Ulrich Lomholt (ordfører)

Sarah Jarsbo

Isabella Heilmann.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 06-05-2026

Punktnummer: 10

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 6. maj 2026.

Bilag

Beslutningsforslag EL 23.04.2026

Byrådsdebat 06.05.2026

Udvalgserklæring

Meningstilkendegivelse BUPL Århus (påført 13.05.2026)

Punkt 6: Budgettema: Skole- og fritidsområdet

EMN-2026-005709

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om emnet med udgangspunkt i en PowerPoint-præsentation med blandt andet følgende indhold:

1. Organisering af skole- og fritidsområdet
  2. Samlet undervisningsbudget på delområder
  3. Udgifterne til folkeskolen
  4. Budget, finansiering og tildeling vedr. UngiAarhus
  5. SFO-budgettet
  6. Mulige investeringer
- Løbende og efterfølgende var der spørgsmål i udvalget.

Bilag

Forklæde

Oplæg

Punkt 7: Prioritering af temadrøftelser

EMN-2026-005709

Beslutninger

Udvalget ønskede at prioritere følgende tre temadrøftelser:

1. Trivsel og mental sundhed blandt børn og Unge / Fravær, skolevægring og faldende motivation
2. Kvalitet i dagtilbud og tidlig indsats
3. Kapacitetspres i dagtilbud og skoler som følge af befolkningsvækst, herunder distriktsændringer og skolestruktur

Bilag

Forklæde

Sager på vej

Punkt 8: Orienteringspunkter

EMN-2026-005709

Beslutninger

Forvaltningen orienterede om følgende:

1. Data i relation til TA og vold og trusler på dagtilbudsområdet
2. Den nationale trivselsmåling
3. Afvikling af afgangsprøver

Punkt 9: Skriftlige orienteringer

EMN-2026-005709

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Udmøntningen af puljen til skolemad

Punkt 10: Sager på vej

EMN-2026-005709

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Sager på vej

Forventede byrådsindstillinger fra Børn og Unge 13. maj 2026

Punkt 11: Eventuelt

EMN-2026-005709

Beslutninger

Intet at bemærke.